

## POSTANOWIENIE

Dnia 4 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wojciechowski

w sprawie ze skargi J. K.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki  
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Gdańsku w sprawie o sygn.  
V ACa 1261/22

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw  
Publicznych w dniu 4 czerwca 2025 r.

- 1. odrzuca skargę;**
- 2. umarza postępowanie wywołane wnioskiem o ustanowienie pełnomocnika z urzędu;**
- 3. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Toruniu na rzecz radcy prawnego K. S. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł powiększoną o kwotę 55,20 (pięćdziesiąt pięć 20/100) zł podatku od towarów i usług tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną z urzędu J. K. w postępowaniu ze skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Gdańsku sygn. akt V ACa 1261/22.**

## UZASADNIENIE

W piśmie z dnia 31 marca 2025 r. J. K. wskazał na przewlekłość postępowania apelacyjnego o sygn. V ACa 1261/22 oraz złożył wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu (k. 3 akt I NSP 172/25).

15 kwietnia 2024 r. (data prezentaty Sądu Apelacyjnego w Gdańsku) skarżący w wykonaniu zobowiązania Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 9 kwietnia 2025 r. załączył odpis skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki i zwrócił się z prośbą o kierowanie wszelkich zobowiązań do ustanowionego pełnomocnika z urzędu (k. 3 akt V Sk 4/25).

17 kwietnia 2025 r. (data prezentaty Sądu Apelacyjnego w Gdańsku) pełnomocnik skarżącego, w wykonaniu zobowiązania Sądu Apelacyjnego przedłożył odpis w/w skargi z 31 marca 2025 r. oraz złożył wniosek o zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w wysokości maksymalnej, które nie zostały uiszczone w całości ani w części.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga podlegała odrzuceniu.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 614 ze zm., dalej: „ustawa o skardze”) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Według art. 6 ust. 1-3 ustawy o skardze, każdorazowa skarga na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki musi spełniać określone wymogi przewidziane dla pisma procesowego, w tym obligatoryjnie winna zawierać żądanie stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie, której skarga dotyczy, jak również przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie. Należy podkreślić, że jest to wymóg bezwzględny w świetle w/w ustawy. Ponadto, skarga może zawierać żądanie wydania sądowi rozpoznającemu sprawę albo prokuratorowi prowadzącemu lub nadzorującemu postępowania przygotowawcze zlecenie podjęcia w wyznaczonym terminie odpowiednich czynności oraz zasądzenia odpowiedniej sumy pieniężnej, co kwalifikowane jest jako wymóg fakultatywny.

W orzecnictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest stanowisko, że skarga podlega rozpoznaniu, o ile spełnia wymagania formalne przewidziane w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o skardze. Oznacza to, że skarżący w uzasadnieniu skargi musi wskazać szczegółowo, w czym dopatruje się nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu jego sprawy, tj. w sposób precyzyjny przedstawi konkretne działania bądź zaniechania sądu rozpoznającego sprawę, które w konsekwencji doprowadziły do zwłoki (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 19 września 2022 r., I NSP 290/22; z 19 stycznia 2022 r., I NSP 264/21; z 10 czerwca 2020 r., I NSP 49/20; z 21 lutego 2007 r., III SPP 5/07; z 7 czerwca 2005 r., III SPP 103/05).

Wskazanie powyższych okoliczności jest niezbędne dla merytorycznej oceny skargi. Sąd musi wiedzieć, na jakim etapie postępowania doszło według strony do przewlekłości, na czym ona polegała, tzn. jakie konkretnie czynności procesowe zostały podjęte przez sąd wadliwie lub nie zostały podjęte w ogóle (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 21 lipca 2020 r., I NSP 93/20; z 1 marca 2022 r., I NSP 31/22, z 17 marca 2025 r. I NSP 81/25). Bez wskazania powyższych okoliczności sąd nie jest w stanie dokonać oceny czynności sądu w oparciu o kryteria wskazane w art. 2 ust. 2 ustawy o skardze (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 grudnia 2020 r., I NSP 162/20; z 19 stycznia 2022 r. I NSP 264/21). Nie ulega wątpliwości, że uszczegółowienie zarzutów powinno nastąpić w odniesieniu do etapu postępowania, którego skarga bezpośrednio dotyczy i który objęty jest zakresem właściwości Sądu Najwyższego.

Wymóg powyższy nie został w niniejszej sprawie dochowany. Skarżący nie przytoczył w swoim piśmie okoliczności uzasadniających żądanie stwierdzenia przewlekłości postępowania. Nie zostały wymienione uchybienia ani wadliwości po stronie Sądu Apelacyjnego, które spowodowały naruszenie prawa skarżącego do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie. Ich brak musi zatem zostać uznany za niedochowanie wymogu określonego w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o skardze.

W konsekwencji stwierdzić należy, że Skarga złożona przez J. K. nie spełnia wymogów przewidzianych w treści art. 6 ust. 2 ustawy o skardze. W związku z tym zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o skardze sąd właściwy do jej rozpoznania odrzuca taką skargę bez wzywania do uzupełnienia braków.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Najwyższy na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 2 i art. 9 ust. 1 ustawy o skardze orzekł jak w pkt 1 sentencji postanowienia.

Wobec odrzucenia skargi, postępowanie wywołane wnioskiem o ustanowienie pełnomocnika z urzędu podlegało umorzeniu, jako bezprzedmiotowe. Na marginesie zaznaczyć trzeba, że postanowieniem Sadu Okręgowego w Toruniu z 28 kwietnia 2022 r. (k. 2759 akt o sygn. V ACa 1261/22) ustanowiono dla powoda (J. K.) pełnomocnika z urzędu. Do pełnienia tej funkcji Dziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych wyznaczył r. pr. K. S. (k. 2795).

Odnosząc się do wniosku pełnomocnika z urzędu o przyznanie na jego rzecz zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w wysokości maksymalnej, wskazania wymaga, że zgodnie z § 4 ust 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (tekst jedn. Dz. U. poz. 764 z późn. zm.) opłatę ustala się w wysokości określonej w rozdziałach 2-5, przy czym nie może ona przekraczać wartości przedmiotu sprawy. Ustalenie opłaty w wysokości wyższej niż określona w ust. 1, a nieprzekraczającej 600 % opłat określonych w rozdziałach 2-5 następuje z uwzględnieniem: 1) nakładu pracy radcy prawnego, w szczególności czasu poświęconego na przygotowanie się do prowadzenia sprawy, liczby stawień w sądzie, w tym na rozprawach i posiedzeniach, czynności podjętych w sprawie, w tym czynności podjętych w celu polubownego rozwiązania

sporu, również przed wniesieniem pozwu; 2) wartości przedmiotu sprawy; 3) wkładu radcy prawnego w przyczynienie się do wyjaśnienia okoliczności faktycznych, jak również do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia istotnych zagadnień prawnych budzących wątpliwości w orzecznictwie i doktrynie; 4) stopnia złożoności sprawy, w szczególności trybu i czasu prowadzenia sprawy, obszerności zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego lub biegłych sądowych, dowodu z zeznań świadków, dowodu z dokumentów o znacznym stopniu skomplikowania i obszerności.

W ocenie Sądu Najwyższego na gruncie niniejszego postępowania ze skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, nie zaszła żadna z przesłanek uzasadniających przyznanie pełnomocnikowi z urzędu od Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej w wysokości przekraczającej opłatę minimalną.

W związku z tym o wynagrodzeniu pełnomocnika zastępującego skarżącego z urzędu w postępowaniu ze skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Gdańsku w sprawie V ACa 1261/22, Sąd Najwyższy, na podstawie § 23 ust. 4 oraz § 4 ust. 1 i 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (tekst jedn. Dz. U. poz. 764 z późn. zm.) orzekł jak w sentencji postanowienia.

[r.g.]